

Archeologische gids Kosovo

Hoewel het nog steeds niet erkend wordt door haar belangrijkste buurland en er zelfs binnen de Europese gemeenschap landen zijn die het niet officieel als zelfstandige staat erkennen, heeft Kosovo, de kleine voormalige Joegoslavische provincie in het oosten van de Balkan, zich in de afgelopen tien jaar langzaam aan een eigen plekje onder de zon weten te veroveren. En met die groeiende onafhankelijkheid is ook de belangstelling

voor de eigen geschiedenis toegenomen. En niet zonder reden want het grondgebied van het huidige Kosovo bevat een schat aan historische en archeologische monumenten. Dankzij de gunstige geopolitieke ligging – op de routes van de Egeïsche Zee naar het noorden en de verbindingroute met het Turkse achterland - en het gunstige klimaat is deze streek sinds de vroegste oudheid bewoond geweest. Vanuit het Archeologisch Instituut in Pristina, de hoofdstad van het land, zijn er in de afgelopen jaren dan ook talloze opgravingen uitgevoerd en in alle delen van het land zijn heemkundige en historische verenigingen en lokale overheden betrokken bij de restauratie en het beheer van monumenten. Om de resultaten van, vooral het archeologisch, onderzoek

nu voor het eerst ook voor een breder publiek beschikbaar te maken, heeft het ministerie van Cultuur een boekje op de markt gebracht. Deze onder de Engelse titel 'Archeological guide of Kosovo' verschenen gids bevat een overzicht van de ruim 70 belangrijkste archeologische vindplaatsen, gerangschikt naar periode. Hoewel de teksten wel erg summier zijn en de foto's en kaartjes aan de kleine kant geeft dit handzame boekje - het past in je binnenzak - voldoende informatie om een bezoek aan een van de plekken voor een geïnteresseerde leek echt interessant te maken. Zo kwamen wij dankzij deze gids terecht op de fraaie site van *Municipum Ulpiana*, een belangrijke Romeinse site die zijn ontstaan vermoedelijk te danken had aan de aanwezigheid van een goudmijn niet ver hiervandaan. Erg handig aan deze gids is ook dat achterin op aparte

kaartjes de verschillende vondsten per tijdperiode worden weergegeven.

Omdat de kaartjes zo klein zijn zou het fijn geweest zijn als men naast het kaartje de coördinaten had weergegeven. Dat zou in de praktijk een hoop zoekwerk schelen.

Desondanks vormt deze gids een goed begin voor iedereen die iets meer wil weten van de archeologie van dit nieuwe, fascinerende, land.

Te hopen valt verder dat het archeologische museum in Pristina, dat de afgelopen jaren wegens renovatie gesloten was, binnenkort weer opent. Want sommige objecten die – hoe klein ook afgebeeld - in het gidsje staan afgedrukt zijn zeker de moeite waard om eens in het echt te gaan bekijken.

(Joost Vermeulen)

Goed gevonden

Makelaar en fervent amateur-archeoloog Martien Weel (1935-2011) legde al rond 1950 de basis voor zijn eigen collectie bodemvondsten en was vervolgens decennialang actief. In de periode waarin Weel gewapend met schop, laarzen en (later) metaaldetector op pad ging, veranderde niet alleen het hobbygraven zelf, maar ook de manier waarop men naar deze liefhebberij keek. De overvloed aan vindplaatsen door grootschalig grondverzet, koerswijzigingen binnen het vakgebied, de opkomst van de AWN, de

ontdekking van de metaaldetector, nieuwe wetgeving... Al die ontwikkelingen worden in dit informatieve en prachtig geïllustreerde boek belicht. Goed gevonden vormt een kleine geschiedenis van (amateur) archeologie in Nederland, maar vertelt bovenal het levensverhaal van een gelukkige graver. Ook bovengronds: alle vondsten werden met zorg gedetermineerd en gearhiveerd. Dit boek onthult de mooiste en meest bijzondere, van munten, insignes en riembeslag tot steengoed, aardewerk, tegels en glas. Daarbij treedt het boek in Weels voetsporen en wordt hij tijdens zijn zoektochten

in onder meer Medemblik, Hoorn en Amsterdam gevolgd. Hoe ging hij te werk? Waar werd gegraven? Wat is de geschiedenis van die vindplaatsen? En: welke opmerkelijke schatvondsten kwamen elders in Nederland uit de bodem? Marleen Weel vertelt het boeiende levensverhaal van haar vader. Verschillende (amateur)archeologen en andere verzamelaars onderzoeken de vondsten én het vinden door de jaren heen.

- Marleen Weel (red.), 'Goed gevonden. Een historie van archeologen en 'amateurs'. Het portret van Martien Weel (1935-2011)'
- Uitgeverij PolderVondsten, Hoorn 2014
- ISBN 978-90-817063-4-6
- Prijs € 34,95